

Ustavni sud je, usvojio ustavnu žalbu L. A. H. i S. A. K., iz S.A.D., izjavljenu protiv presude Vrhovnog suda Crne Gore Uvp. br. 671/21, od 11. marta 2022. godine i predmet vratio na ponovni postupak i odlučivanje. Ustavni sud je utvrdio da je došlo do povrede prava na pristup sudu iz 32 Ustava Crne Gore jer su sudovi propustili da utvrde na koji način je učinjena dostupnom odluka nadležnog organa od koje je zavisilo

Postupku po ustavnoj žalbi je prethodio postupak vođen po zahtjevu podnosioca za povraćaj i obeštećenje, koji je zaključkom broj: 03-u1-3-271/06 od 15. aprila 2019. godine, Komisije za povraćaj i obeštećenje – Bar, odbačen, kao neblagovremen. Drugostepenim rješenjem Komisije za žalbe za povraćaj i obeštećenje broj: 08-67/1-2019. od 12. juna 2019. godine, odbijena je kao neosnovana žalba izjavljena na zaključak prvostepenog organa. Upravni sud Crne Gore je presudom U. br. 3546/19, od 29. juna 2021. godine, odlučujući o tužbi, istu odbio. Vrhovni sud Crne Gore je presudom Uvp. br. 671/21, od 11. marta 2022. godine, odbio zahtjev za ispitivanje sudske odluke, kao neosnovan. Sudovi su utvrdili da je podnosilac zahtjev podnio 28. februara 2006. godine, odnosno po isteku zakonom propisanog prekluzivnog roka, zbog čega je neblagovremen. Ovo sa razloga što je Odluka o obrazovanju Komisije o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenja, donijeta na sjednici Skupštine Opštine Herceg Novi dana 26. avgusta 2004. godine, pa slijedstveno navedenom, poslednji dan roka za predaju zahtjeva je 26. februar 2006. godine. Zaključili sud da je u brojnim sudskim odlukama Upravnog i Vrhovnog suda, zauzeto stanovište da se rok za ocjenu blagovremenosti računa shodno čl. 27 st. 1 označenog zakona, dakle od dana obrazovanja komisije, a ne datuma kada je odluka napisana.

Ustavni sud je ukazao da norme zakona ali i ustaljena praksa moraju biti na odgovarajući način dostupne i predvidljive. Zbog toga, zadatak sudova je bio da provjeri na koji način je odluka o obrazovanju Komisije učinjena dostupnom njenim adresatima u smislu odredaba člana 146 Ustava Crne Gore, člana 138 Zakona o lokalnoj samoupravi i člana 44 Statuta Opštine Herceg Novi, koji su bili na snazi na dan donošenja odluke o obrazovanju Komisije. Naprotiv, ovakvim tumačenjem nije udovoljeno načelu zakonitosti, kao jednom od osnovnih načela proklamovanih Ustavom i Konvencijom, budući da upućivanje na praksu opravdanje ne nalazi u ustavnim i zakonskim odredbama.

U konkretnom slučaju Zakon o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju odredio je da se rok za podnošenje zahtjeva od 18 mjeseci računa od dana obrazovanja Komisije, ali ovaj zakon ne kaže kada se Komisija smatra obrazovanom, već je to dato u tumačenju sudovima koji dovode u vezu normu zakona, ali na taj način da ne predstavlja pretjerani teret u tumačenju. Pri tom za subjekte prava je od važnosti kad je rok počeo da teče s obzirom da je rješenje donijeto 26. avgusta 2004. godine, dok je isto pisano izrađeno i potpisano od strane Predsjednika Skupštine Opštine dana 30. avgusta 2004. godine, te se osnovano postavlja pitanje kada je rok u konkretnom slučaju počeo da teče za subjekte prava koji ostvaruju svoje imovinsko pravo, shodno važećim propisima i da li im je odluka bila dostupna na način koji propisuju odredbe člana 146 Ustava Crne Gore, člana 138 Zakona o lokalnoj samoupravi i člana 44 Statuta Opštine Herceg Novi, te da li je

na dan donošenja predmetnog rješenja na sjednici Skupštine Opštine, isto moglo biti poznato subjektima (adresatima) prava.

Stoga, sudovi nijesu cijenili od kakvog su značaja odredba člana 146 Ustava koja predviđa da se Zakon i drugi propis objavljuju prije stupanja na snagu, a stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, s tim da izuzetno kada postoje razlozi utvrđeni u postupku donošenja, zakon i drugi propis može stupiti na snagu najranije danom objavljivanja. Sudovi nijesu cijenili od kakvog je značaja ustavna odredba da bi zakon i drugi propis stupio na snagu potrebno je da bude objavljen na odgovarajući način i da protekne određeni period od njegovog objavljivanja do njegovog stupanja na snagu. Vremenski period od 8 dana, iz odredbe člana 146 Ustava, podrazumijeva period koji je potreban da bi se s odredbama novog propisa upoznali subjekti na koje se odnosi, odnosno da zakon i drugi propis mora stupiti na snagu tačno određenog dana.

Odluku možete preuzeti [ovdje](#).